

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓” เป็นการศึกษาแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Method Research) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจาก เอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ รายงานการวิจัย รายงานของหน่วยงานต่างๆ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และการสัมภาษณ์ (interview) และแบบสอบถามผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย ประชากรและ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

ในการงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Method Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

๓.๒ ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

๑. ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ จังหวัดศรีสะเกษจำนวน ๒ โรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๑๖๔ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

๒. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ จังหวัดศรีสะเกษจำนวน ๒ โรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan^๑ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๑๖ คน จากนั้นทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามแต่ละโรงเรียนและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

^๑Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (๑๙๗๐). Determining Sample Size for Research

ที่	โรงเรียนการกุศลของวัด สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ ศรีสะเกษ	ผู้อำนวยการ	ครูผู้สอน	กลุ่ม ตัวอย่าง
๑	โรงเรียนวัดไพรบึงวิทยา	๑	๒๙	๒๑
๒	โรงเรียนชุมชนราษฎร์บำรุง	๑	๑๓๓	๙๕
รวม		๒	๑๖๒	๑๑๖

ตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำแนวคิดทฤษฎีมาสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามดังนี้

๓.๓.๑ แบบสอบถาม(Questionnaire) สอบถามข้อมูลเบื้องต้นของแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ จังหวัดศรีสะเกษแบ่งเป็น ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) ของลิเกิร์ต (Likert)^๒ โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายระดับความคิดเห็นจากการใช้ค่านำหนัก ดังนี้

๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
๔	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
๓	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
๒	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

^๒Likert, Rensis, “The Method of Constructing and Attitude Scale”, in Reading in Attitude Theory and Measurement. Fishbein, Martin, Ed, New York : Wiley & Son, ๑๙๖๗ : ๙๐-๙๕.

๑ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๔.๑ แบบสอบถามมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหากรอบความคิดของการวิจัย

๒. สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ จังหวัดศรีสะเกษใช้สอบถามประมาณค่า ๕ ระดับ แบ่งเป็น ๕ ด้าน ได้แก่ ๑). ด้านเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนจำนวน ๔ ข้อ ๒). ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน ๖ ข้อ ๓). ด้านการใช้สื่อและเทคนิคการสอน จำนวน ๕ ข้อ ๔). ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน ๖ ข้อ ๕). ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน ๖ ข้อ รวมเป็นจำนวน ๒๗ ข้อ

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ จังหวัดศรีสะเกษ

๓. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น

๔. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ จำนวน ๕ ท่าน^๓ โดยหาค่าความสอดคล้องดัชนีระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index = IOC) สำหรับพิจารณาเนื้อหาและภาษาของข้อคำถามแต่ละข้อว่า เหมาะสม ไม่แน่ใจและไม่เหมาะสม ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๘๐-๑.๐๐ ทั้งฉบับ ถือว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสม

๕. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างทดสอบในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยาและโรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ จังหวัดชลบุรี เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือวิธีของ Cronbach^๔ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ .๗๗๐

๖. ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

^๓ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.

^๔Cronbach, Lee J, *Essentials of psychological testing*, ๔th ed., (New York : Harper & Row, ๑๙๗๑), p. ๑๒๓.

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๑ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักพุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญคณาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๒. นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยและนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยทำการนัดหมาย วัน เวลา ที่จะขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในแจกแบบสอบถามและเก็บคืน

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) จึงมีการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

๓.๖.๑ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

๓.๖.๒ แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

โดยมีการแปลผลคะแนนสำหรับการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผู้วิจัยได้แปลความจากบุญชม ศรีสะอาด^๕ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๑-๕.๐๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑-๔.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑-๓.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑-๒.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐-๑.๕๐	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

^๕บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, ๒๕๓๕), หน้า